

Welkom in het eerste leerjaar!

2023-2024

Beste ouders,

Jullie zoon/dochter stapte op 1 september vol spanning de klas van het eerste leerjaar binnen.

Dat kapoentje van jullie wordt opeens wel heel groot, want hij/zij gaat leren lezen, schrijven en nog heel wat meer!

1. Juf - eerste leerjaar

Tamara Van Houtven

tamaravanhoutven@vosbergschool.be

2. Algemene organisatie

- **Schooluren (maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag)**

Betalende voorbewaking	07.00 - 08.20 uur
Vorbewaking (in de klas)	08.20 - 08.35 uur
➤ De leerlingen mogen vanaf 08:20u direct naar de klas komen.	
Lessen voormiddag	08.35 - 12.10 uur
Lessen namiddag	13.30 - 15.25 uur
Nabewaking	15.25 - 15.40 uur
Betalende nabewaking	15.40 - 18.00 uur

- **Schooluren (woensdag)**

Op woensdag hebben we dezelfde regeling tot 12.10 uur.

Er is geen nabewaking op woensdag op onze school

- **Pauze: fruit - koek**

Eerste speeltijd	Fruit of groenten
Laatste speeltijd	Fruit, groenten of een koek
Woensdag	Fruitdag (of groenten)

Op onze school willen wij geen snoep. Gelieve daarom een koek (zonder chocolade), fruit of een andere gezonde hap mee te geven.

➤ **Verjaardagen**

In de klas vieren wij natuurlijk de verjaardag van jullie zoon/dochter. Indien je graag een traktatie mee naar school geeft, gelieve dan ook te kiezen voor een gezonde hap.

➤ **Middagpauze**

De leerlingen eten 's middags in de klas.

Graag een drinkbus voorzien. Er is ook de mogelijkheid om melk te drinken tijdens het eten. In de lagere school wordt er ook warm water aangeboden.

➤ **Speelgoed en knuffels**

Persoonlijke knuffels, speelgoed of andere spullen laten we thuis.

Op deze manier kan het niet stuk of kwijt. Het kan natuurlijk dat de leerkracht vraagt om een gezelschapsspel of iets anders mee naar school te nemen en dan kan het wel.

➤ **Geld en maandrekeningen**

- 5 keer per schooljaar gaat er een rekening mee naar huis.
- Geen geld mee naar school geven.
- Wanneer er toch centjes mee naar school gaan (bv. bij de wafeltjes), vragen wij om gepast geld in een enveloppe te steken.

➤ **Toetsen**

Toetsen worden regelmatig mee naar huis gegeven en worden de volgende dag gehandtekend terugbezorgd. Eindproeven blijven op school. Deze worden eventueel overlopen tijdens het vrijblijvend oudercontact.

➤ **Bibliotheek**

We gaan regelmatig naar de bibliotheek in Reet. Daar kiezen de leerlingen in het begin drie 'weetboekjes' / 'prentenboekjes'. Als de leerlingen de elementaire leeshandeling onder de knie hebben, kiezen we boekjes die aangepast zijn aan het niveau.

Er gaan geen boeken mee naar huis. Na de bibliotheek houden we steeds 'een boekendans'. Dit om de leesmotivatie aan te wakkeren, meerdere genres te ontdekken en het eigen kunnen i.v.m. lezen te ontdekken. Na deze boekendans gaan alle boeken in de klasbibliotheek. Dit zorgt ervoor dat de leerlingen veel meer keuze hebben.

3. Onze vakken

A. Wiskunde:

Methode: Wiskidz

6 lessen per week

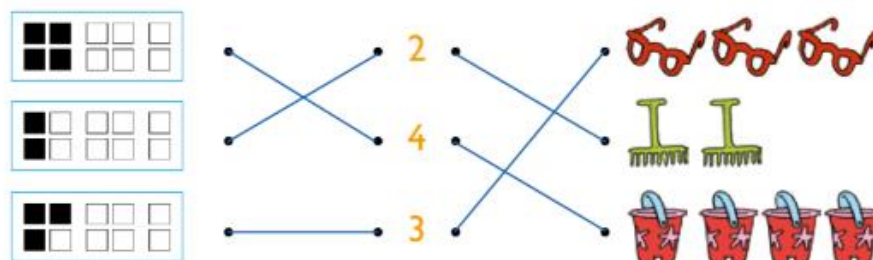
1. Getalennis

Wat leren we:

- Getalbeelden
- Hoeveelheden
- Tellen en terugtellen
- Getalbeeld koppelen aan een hoeveelheid en aan een cijfer.

Bijvoorbeeld:

3. verbind.

- Meer (>), minder (<), evenveel (=) en niet evenveel

6. vul in: <, > of =.

$$5 = 5$$

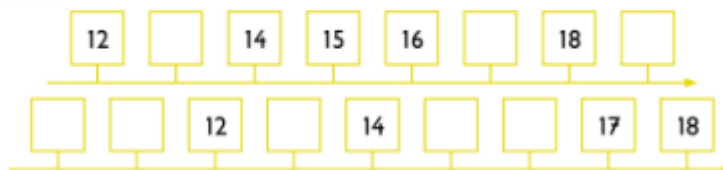
$$2 > 1$$

$$5 > 2$$

- Getallen als aantal, maatgetal, rangorde en code
- Schatten en handig tellen
- Even (pare) en oneven (onpare) getallen tot 10, de helft en het dubbele
- De getallen (tot en met 20)
- Splitsingen tot 10 en de splitsingen van 20
- Rangorde tot 20
- De volle tientallen (10 en 20)
- Getallenas tot 20

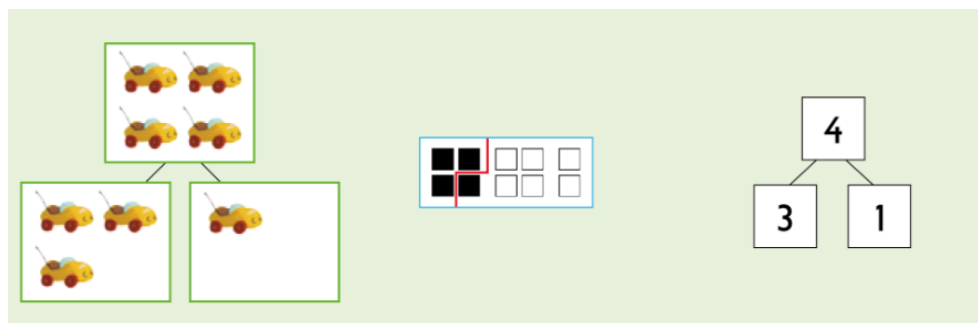
2. vul aan.

2. Splitsingen

In het eerste leerjaar wordt er eerst goed gewerkt op getalbegrip (hoeveelheden, meer-minder-gelijk, getallen ordenen, plaats op de getallenas,...) en op splitsen, om de bewerkingen nadien vlotter te laten verlopen. Splitsen is de basis van optellen en aftrekken, en een goede parate kennis vergemakkelijkt ook de bewerkingen met brug over 10.

Daarom moeten de splitsingen zeer regelmatig geoefend worden en dienen ze geautomatiseerd te zijn (binnen de vijf tellen, zonder aarzeling of twijfel). De leerlingen krijgen splitskaartjes, die individueel bijgehouden kunnen worden in een doosje.

3. Bewerkingen

Wat leren we:

- Optellingen en aftrekkingen tot 20
  - Onze rekenmethode maakt hierbij gebruik van de getalbeelden. We vullen het getalbeeld als volgt: van boven naar onder en van links naar rechts. Als er geschrapd moet worden, worden de blokjes die er het laatste bijgekomen zijn, het eerste geschrapd. Er wordt dus van onder naar boven en van rechts naar links doorstreept. Later, bij de brug, wordt die logica nog duidelijker: als je bijvoorbeeld $11 - 3$ doet, doe je eerst helemaal rechts 1 weg om tot een getalbeeld van 10 te komen, en dan doe je nog 2 weg (ook weer rechts).
  - Als extra ondersteuning bieden wij de hands-on rekenmethode aan (zie verder).

+ en - tot 10

$$\dots 7 + \dots 2 = \dots 9$$

$$\dots 9 - \dots 6 = \dots 3$$

T + E = TE

$$10 + 5 = \dots 15$$

TE + E = TE

$$\dots 6 + \dots 3 = \dots 9$$

$$\dots 16 + \dots 3 = \dots 19$$

TE - T = E

$$14 - 10 = \dots 4$$

TE - E = TE

$$\dots 8 - \dots 3 = \dots 5$$

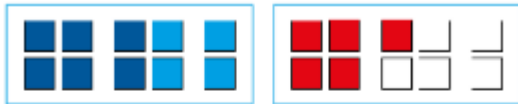
$$\dots 18 - \dots 3 = \dots 15$$

TE - E = T

$$18 - 8 = \dots 10$$

Brug over 10

$$6 + 9 = 15$$

4   5

20 - E

$$10 - 7 = \dots 3$$

$$20 - 7 = \dots 13$$

TE - TE = E

$$17 - 12 = 17 - 10 - 2 = 5$$

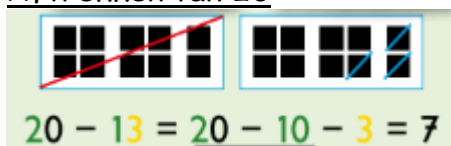
Aftrekken met brug

$$12 - 7 = 5$$

2   5

Aftrekken van 20

$$20 - 13 = 20 - 10 - 3 = 7$$

4. Meten - metend rekenen - meetkunde - toepassingen

Meten - metend rekenen

Wat leren we:

- De begrippen: 'groter', 'kleiner', 'korter', 'langer' en 'even lang'
- Meten met natuurlijke maateenheden
- Meten en vergelijken
- (Rekenen met de) meter
- Gewicht vergelijken
- (Rekenen met de) kilogram
- Inhoud vergelijken
- (Rekenen met de) liter
- Geld tot 10 euro
- Tellen met geld tot 10 euro
- Gisteren, vandaag & morgen
- Tijd: 1 dag
- Draairichting klok
- Het uur (zowel op een digitale als analoge klok)
- Het halfuur (zowel op een digitale als analoge klok)
- Hoeken ervaren en ontdekken
- Lengte, breedte, hoogte en dikte

Meetkunde

Wat leren we:

- Plaats in de ruimte (boven-onder, voor-achter, in-uit, voor-achter).
- Patronen
- Meetkundige vormen herkennen (ik ken: cirkel, driehoek, vierkant en rechthoek - ik tel de hoeken en ik weet hoe de figuur heet: driehoek, vierhoek, vijfhoek en zeshoek).
- Links en rechts
- Links, rechts en schuin in het negenveld

- **Bouwen**

ik oefen

1 bouw na en tel het aantal gebruikte blokken.

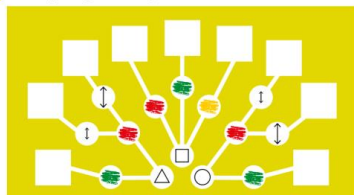
2 bouw na aan de hand van het hoogteplan.

- Tabel
- Aanzichten (bovenkant, zijkant, voorkant)
- Schaduwbeelden
- Kijklijnen
- Spiegelbeelden
- Beslissingsbomen

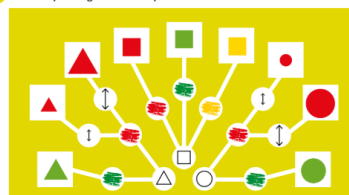
ik oefen

1 teken de juiste figuur in de vakjes.

ik oefen

1 teken de juiste figuur in de vakjes.

- Punten en lijnen
- Vormen in vormen herkennen

2 kleur de gele vorm in de 3 puzzels.

- Gelijkheid van vorm en/of grootte herkennen

Toepassingen

Wat leren we:

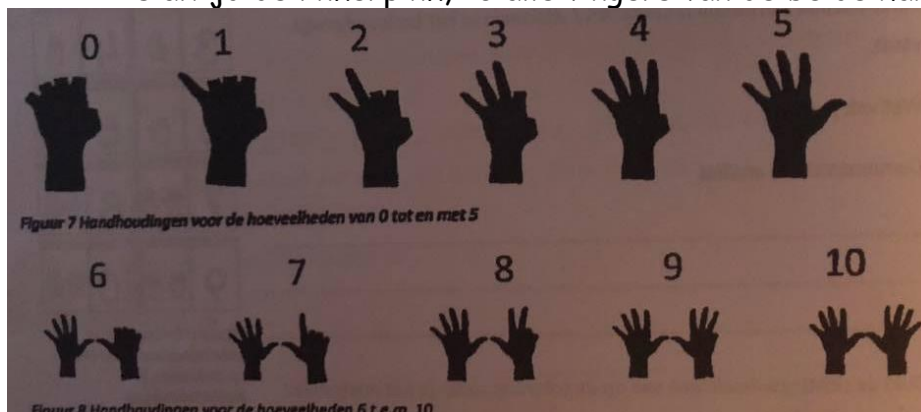
Voor probleemoplossend denken zijn er aparte lessen.

In de aparte lessen probleemoplossend denken worden strategieën en denkstappen aangebracht. De opbouw ervan gebeurt geleidelijk vanaf het eerste leerjaar.

5. Hands-on rekenmethode

Tijdens de rekenlessen mogen de leerlingen hun handen gebruiken, maar wel met de volgende spelregels:

- de handen moeten hoeveelheden aanduiden
- de handen moeten correct afgebeeld zijn, d.w.z. met de handrug naar boven
- de toenemende hoeveelheid moet van links naar rechts opgebouwd worden
- de kinderen mogen niet kijken naar de handen maar moeten leren het lichaamsschema in te zetten en dat te koppelen aan een hoeveelheid die je nu kan beleven en voelen.
- 1 is altijd de linkerpink, 10 alle vingers van de beide handen.

Een oefening voor thuis:

Drie keer per dag zeg je een tiental keer een hoeveelheid en het kind legt deze hoeveelheid terwijl het rechtdoor kijkt.

B. Taal:

Methode : Veilig leren lezen Kim-versie
6,5 lessen per week

1. Thema's per kern

In het 1ste leerjaar leren wij lezen met de methode van Veilig leren lezen (de Kim-versie). Veilig leren lezen werkt met kernen waarin telkens een ander thema centraal staat. Bij het begin van elke kern hoort een ankerverhaal. Deze vormen niet alleen het startpunt van een nieuw thema, maar vormen de basis om te werken aan de verschillende aspecten van mondelinge taalvaardigheden, zoals spreken en luisteren, gespreksvaardigheden, woordenschat en begrijpend luisteren.

De thema's per kern	
start	Jij en ik
kern 1	Beestenboel
kern 2	Dag en nacht
kern 3	Hoe voel jij je?
kern 4	Waar woon jij?
kern 5	Mag dat wel?
kern 6	Verhalen in je buik
kern 7	Spannend!
kern 8	Wat kan jij?
kern 9	Hoe kan dat?
kern 10	Kijk eens om je heen
kern 11	Wat bewaar jij?
Afsluiting	Een wereld vol boeken

2. Het aanleren van een nieuwe letter

De leerlingen leren de nieuwe letter via een instapwoord. Dit woord bevat maar één letter die ze nog niet kennen. Alle woorden (een dertigtal) worden gekoppeld aan een afbeelding.

Bijvoorbeeld de 'p' in 'kip'. De letters van het woord 'kim' kennen de leerlingen al. Welke nieuwe letter hebben we nu nodig voor 'kip'?
De letter 'p'!

start:	<u>ik</u>	<u>kim</u>	<u>sim</u>		
kern 1:	<u>kip</u>	<u>aap</u>	<u>raak</u>	<u>rem</u>	<u>vis</u>
kern 2:	<u>maan</u>	<u>pet</u>	<u>meet</u>	<u>been</u>	<u>boot</u>
kern 3:	<u>doos</u>	<u>doek</u>	<u>zee</u>	<u>ijs</u>	<u>haar</u>
kern 4:	<u>wip</u>	<u>zon</u>	<u>zak</u>	<u>bus</u>	<u>jas</u>
kern 5:	<u>jeuk</u>	<u>ziek</u>	<u>lijm</u>	<u>hout</u>	<u>vuur</u>
kern 6:	<u>mug</u>	<u>saus</u>	<u>muur</u>	<u>duif</u>	<u>geit</u>

voorbeelden structureerwoorden

De nieuwe letter wordt meteen toegepast in wisselende combinaties met eerder geleerde letters. Ze oefenen de nieuwe letter dus direct in woorden en zinnen en op verschillende posities.

p

ik pik.

sip

pik, kip!

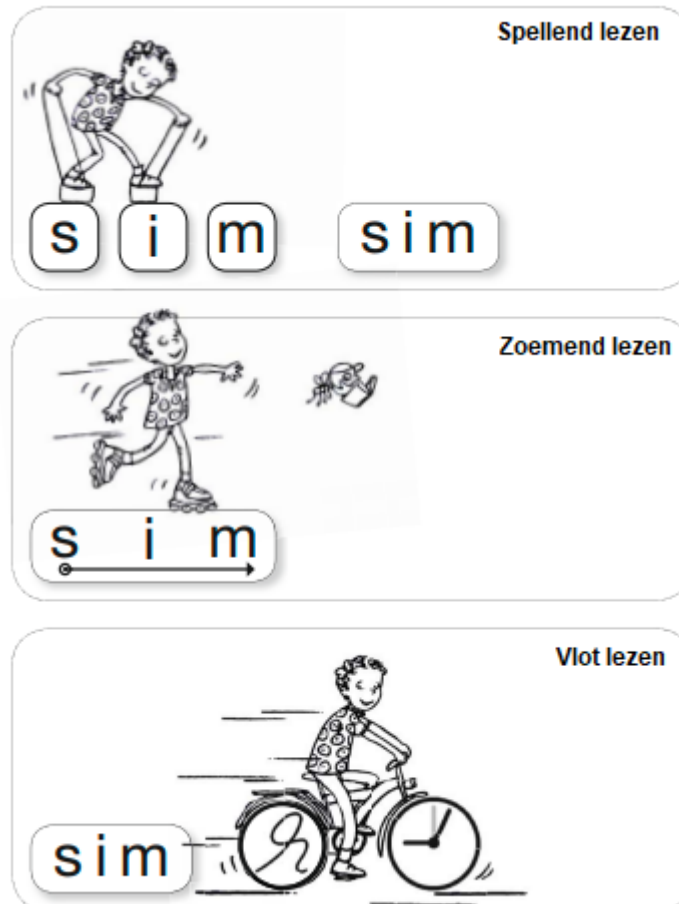
is pip sip?

kip	sip	ik
pik	kip	pik
pim	kim	pip

p   a

3. Vlotter lezen door zoemend lezen

'Zoemend lezen' is een belangrijke strategie bij het leren lezen. Deze leesstrategie voorkomt spellend lezen. Het zoemend lezen houdt in dat een leerling tijdens het lezen van een woord bewust de mond goed klaarzet en de klanken van de letters in het woord aanhoudt én verbindt, bijvoorbeeld: 'vvviss'. Daardoor zetten leerlingen sneller de stap naar het vlot en vloeiend lezen van woorden en zinnen. Het hakken (spellend lezen) blijft een belangrijke strategie voor spelling.

leesstrategieën

4. Differentiatie

Sommige kinderen kennen al enkele letters als ze naar het 1ste leerjaar gaan, enkele kinderen kennen al alle letters en kunnen al echt lezen en sommige kinderen hebben extra hulp nodig om goed te leren lezen. Om dit makkelijk te kunnen organiseren, gebruikt de methode de termen maan, zon en ster voor de verschillende 'aanpakken' en materialen.

Het is niet de bedoeling om de kinderen te bestempelen als 'sterretje' of 'zonnetje'. Het is puur een aanduiding in de handleiding en op het materiaal om de juiste leerstof en juiste aanpak te bieden aan elk kind. Maakt u zich geen zorgen als uw kind de ster-aanpak krijgt. Dit betekent dat het de ondersteuning krijgt die het nodig heeft. Het streven is niet om zoveel mogelijk kinderen in de zonlijn te krijgen. Het gaat erom dat elk kind aan het eind van het 1ste leerjaar teksten op het basisoniveau kan lezen.

De meeste kinderen werken volgens de maanlijn:

- basisinstructie
- maan-materialen

Ook kinderen die moeite hebben met leren lezen, werken volgens de maanlijn, dus:

- basisinstructie
- maan-materialen
- met verlengde instructie en extra oefentijd

Kinderen die alle letters kennen, vlot woordjes kunnen lezen en een goede werkhouding hebben, kunnen werken volgens de zonlijn:

- introductie: na korte instructie lezen op hoger niveau
- zon-materialen

Krachtige verbinding

Welk niveau een kind ook heeft, de leerlingen leren samen lezen. Als de maangroep in de instructieles bijvoorbeeld de letter 'p' leert aan de hand van het woord 'kip', leest de zongroep een tekst over kip. Aan het einde van de les kunnen de leerlingen uit de zongroep vertellen wat ze hebben gelezen over dit onderwerp. Zo blijven beide groepen betrokken bij dezelfde les.

In de leesboekjes maan-zon bij kern 1-6 zijn samenleesteksten opgenomen, waarin afwisselend een tekstgedeelte voor maan en zon aan bod komt.

C. Spelling

Methode: De taalkanjers - spelling
75 minuten per week

Vanaf januari (als bijna alle letters gekend zijn) wordt er gewerkt met het schriftje van 'De taalkanjers' voor spelling. Iedere les focust op één spellingmoeilijkheid. Deze manier van werken loopt door tot en met het zesde leerjaar.

In januari volgt er meer info.

D. Schrift.

Methode: Karakter
2 lessen per week

Met de hulp van professor Odette en de letterkevers leren de kinderen op een fijne en motiverende manier vloeiend en duidelijk schrijven. De kinderen leren de letters schrijven in letterfamilies die dezelfde basisbewegingen hebben. Bv. na de i volgt de u en de t. De leesdidactiek van onze methode Aanvankelijk lezen staat hier dus los van.

Eerste semester:

- Schrijfpatronen inoefenen
- Het aanleren en inoefenen van alle letters
- De verbindingen aanleren en inoefenen
- De cijfers 1-5 en de cijfers 6-10

Tweede semester:

- Herhaling van de letters
- Herhaling van de cijfers
- De verbindingen verder inoefenen
- Het schrijven van korte zinnen

Extra info

In het eerste leerjaar leren we schrijven met een schrijfpotlood (geen pen). Na de krokusvakantie schakelen we stilaan over naar een balpen, tenzij uw kind nog onvoldoende beschikt over een juiste schrijfmotoriek of wanneer dit nog te stroef zou gaan.

E. Lichamelijke opvoeding

2 uren

Zwemmen : o.l.v. meester Tim, meester Jens en juf Tamara.

De leerlingen zijn verdeeld in 3 niveaugroepen

- ✓ Groep 1 : Watergewenning, komen tot drijven (schildpadjes)
  - ✓ Groep 2 : Het aanleren van de juiste zwemtechniek (visjes)
  - ✓ Groep 3 : Zwemmers (dolfijnen)
- Wanneer de leerlingen hun zwemzak vergeten zijn, kunnen ze niet mee gaan zwemmen. Soms worden ze dan opgevangen in een andere klas.
  - Indien uw kind zijn turnzak bij heeft, mag hij/zij niet mee zwemmen en zit hij/zij aan de kant.
  - Laat uw kind gemakkelijke kledij en schoenen dragen (vermijd lastige knopen, vele lagen, vervelende veters ...). Op deze manier kan het omkleden op een rustige en vlotte manier verlopen. Kinderen met lange haren dragen een haarrekje en we laten juwelen thuis.

Turnen o.l.v. meester Tim.

- De kinderen dragen een T-shirt van de school, een donker shortje en turnpantoffels die allen voorzien zijn van de naam van uw kind.
- De leerlingen met lang haar dragen steeds een haarrekje.
- Turnzakjes gaan net voor een vakantie mee naar huis en worden ook de eerste schooldag na een vakantie, gewassen terug mee naar school gebracht.

F. Muzo

2 uren

verschillende domeinen:

Beeld

Muzische expressie

Muziek

Drama

Tijdens de lessen muzische vorming is het beschouwen even belangrijk als het creëren. Dit wil zeggen dat uw kind niet altijd met een knutselwerkje naar huis zal komen.

G. W.O. en Verkeer

5 uren

De WO- lessen zullen praktijkgericht worden opgebouwd (aan de hand van thema's), waardoor de leerlingen de leerstof zelf kunnen ervaren en onderzoeken.

Heel wat thema's hangen samen met de gebeurtenissen van de tijd van het jaar (herfst, sinterklaas,...), maar er zijn ook andere thema's (ziek zijn, mijn lichaam, water,...).

Verkeer

- Ervaringsgericht verkeersonderwijs (oefenen in en rond de school).
- Wij nemen deel aan de verkeerstoets 'Bron's' van VSV (Vlaamse Stichting Verkeerskunde). De Verkeerstoets Brons is een online test voor het eerste leerjaar.
De leerlingen krijgen op deze online test vragen over 5 thema's. Deze thema's worden doorheen het jaar ingeoeft.

1. Verkeersborden
2. Verkeerstekens- en regels
3. Zien en gezien worden
4. Passagier
5. Dode hoek

H. Godsdienst

Methode: Sterren aan de hemel

3 uren

Sterren aan de hemel laat kinderen op een eigentijdse, creatieve en muzische manier kennismaken met het christelijk verhaal. Daarbij vertrekken we van Bijbelverhalen, die de basis vormen voor een steeds terugkerend leerproces: verkennen-verdiepen-verwerken. Er is aandacht voor Bijbel, Kerk en Kind.

Verschillende onderwerpen

1. Mag ik zijn wie ik ben?
2. Ik heb een lichaam met vele mogelijkheden...
3. maar ik kan niet alles
4. Dragen en gedragen worden
5. Ik voel mij vandaag zo ...
6. Liturgisch en pastoraal jaar
7. Verhalen over Jezus

4. Spelend leren

In het eerste leerjaar gaan we regelmatig de leerstof op een speelse manier inoefenen. Hierdoor kan het zijn dat bepaalde werkblaadjes/oefeningen niet zijn ingevuld. De spelletjes zijn meestal voorzien van een correctiesleutel om zo de zelfstandigheid te vergroten.

5. Takenbord

In het eerste leerjaar werken we bijna dagelijks met een takenbord. Zo kunnen alle leerlingen volgens hun eigen tempo aan de taken werken en kunnen we werken op verschillende niveaus. De kinderen leren zo ook om zelf keuzes te maken en hun werk systematisch te plannen om binnen het afgesproken tijdsplan de taken af te werken.

6. Hoekenwerk

Regelmatig houden wij (in de namiddag) een hoekenwerk. Om de overgang met de derde kleuterklas vlotter te laten verlopen, komen er wekelijks 4 kindjes van de derde kleuterklas meedraaien in het eerste leerjaar. 4 kindjes uit onze klas gaan dan terug naar de derde kleuterklas en mogen daar een namiddag gaan spelen.

7. Kwartiermakers op onze school

Kwartiermakers stelt dat één kwartier vrij lezen per dag een groot verschil maakt. Maar dan wel elke dag van de week, het hele jaar lang, en in elke klas. Zo ontstaat een echt leesritueel op school. Kwartiermakers staat voor prikkelen tot zelfstandig lezen, in een ongedwongen sfeer, en met een brede waaier aan nieuwe boeken binnen handbereik. In één jaar tijd lezen deelnemende kinderen meer dan een miljoen woorden!

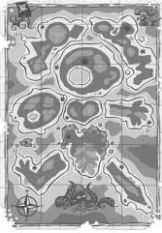
Ook het eerste leerjaar doet mee

- In het begin:
De juf leest tijdens dit kwartiertje voor.
- Nadien:
De leerlingen lezen 5 à 10 min. zelf, nadien leest de juf nog voor.

8. Talentenarchipel - onze kieskast

Een talentenarchipel is een verzameling van allemaal eilanden, die samen één geheel vormen. Zo is er het taaleiland, denkeiland, muziekeiland, sameneiland, wereldeiland, beeldeiland, fijneiland, beweugeiland en ondernemerseiland. Zelf ontdekken de kinderen met de talentenarchipel dat ze toch wel meer talenten hebben dan ze zelf denken.

In onze klas zijn er 'talentenkastjes'. In alle kastjes zitten materialen die gelinkt zijn aan een eiland. De leerlingen kiezen zelf op welk eiland ze gaan werken. Zo hebben ze de kans zich te verdiepen en te specialiseren.

9. Huiswerk

In het eerste leerjaar krijgen de leerlingen voor het eerst huiswerk.

- ✓ Op maandag, dinsdag, donderdag kan het zijn dat er huiswerk mee naar huis gaat. Dit kan gaan over taal, rekenen, ...
Het is niet zo dat er een vaste dag is voor bijvoorbeeld een rekenblaadje. Iedere week kan dit dus anders zijn.
- ✓ Op woensdag en vrijdag gaat er geen huiswerk mee naar huis.
- ✓ Wanneer een leerling in de week jarig is, is er geen huiswerk. Dit is voor de hele klas van toepassing.
- ✓ Er kan gedifferentieerd huiswerk gegeven worden (bv: andere leesteksten, moeilijkere rekenoefeningen, ...).
- ✓ Het eerste leerjaar werkt met een agendabriefje. Vanaf het tweede leerjaar noteren de leerlingen het huiswerk in een agenda.
- ✓ De splitsingen die geautomatiseerd zijn, worden met een elastiekje bij elkaar gebonden en af en toe nog eens opgezegd. De losse kaartjes dienen elke dag kort herhaald te worden en mogen pas tussen het elastiekje indien deze vlot geautomatiseerd zijn.
- ✓ De kinderen verbeteren zichzelf steeds met schrijfpotlood. Moest u een oefening verbeteren, gelieve dan een andere kleur te nemen.
- ✓ Regelmatige, korte oefenmomenten zijn zinvoller dan één lange inoefening (vb: splitsingen, luidop lezen ...).
- ✓ Huiswerk mag geen 'strijd' worden! Verwittig de leerkracht!

